

بسمه تعالی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی

شیوه نامه

پذیرش دانشجوی دوره دکتری عمومی پزشکی
از مقطع کارشناسی

اسفند ۱۴۰۳

از سال ۱۳۸۷ پذیرش دانشجوی دوره دکتری عمومی پزشکی علاوه بر پذیرش از مقطع دبیرستان (کنکور)، از مقطع کارشناسی با تعداد محدود و تنها در یک دانشگاه علوم پزشکی انجام می‌شود. تاکنون ۱۷ دوره پذیرش دانشجوی با این شیوه انجام شده است. در این روش علاوه بر توانایی‌های علمی، ویژگی‌های فردی از جمله تفکر نقاد، تصمیم‌گیری اخلاقی، مهارت‌های ارتباطی، مسئولیت‌پذیری، درستکاری و همچنین سلامت جسمانی و روانی ایشان نیز مدنظر قرار گرفته است. این شیوه‌نامه جهت پذیرش و تحصیل دانشجویان پذیرش از مقطع کارشناسی به پزشکی عمومی تدوین شده است.

ماده ۱: هدف

به طور کلی، هدف از این نوع پذیرش جذب دانش‌آموختگان مقاطع کارشناسی با توانمندی‌های بالا در رشته پزشکی عمومی و به منظور ارتقای سطح دانش آموختگان این رشته و افزایش انگیزش در فراگیران پزشکی است. به علت تشابه محتوای آموزشی دوره علوم پایه با منابع آزمون ورودی پذیرش از مقطع کارشناسی، گذراندن مقطع علوم پایه، تکرار مطالب خوانده شده جهت آزمون ورودی می‌باشد. با توجه به این که دانشجویان ورودی از مقطع کارشناسی، به عنوان فراگیران بالغ و دارای استقلال محسوب می‌شوند، جهت درآمدزایی و اشتغال زود هنگام این دسته از دانشجویان، کاهش طول دوره آموزشی آنها منطقی خواهد بود.

با توجه به عوامل مهمی همچون طولانی بودن دوره آموزش پزشکی عمومی، شیوه برگزاری امتحان، دوباره کاری و اتلاف وقت و سرمایه، عدم تطابق واحدهای دوره کارشناسی فراگیر با پزشکی عمومی، برنامه‌ریزی جهت کاهش طول مدت تحصیل برای دانشجویان پزشکی پذیرش از مقطع کارشناسی ضروری به نظر می‌رسد. جهت بهینه‌سازی مدت زمان تحصیل لازم است امتحان ورودی کارشناسی به پزشکی عمومی به عنوان جایگزین آزمون جامع علوم پایه در نظر گرفته شده و پذیرفته‌شدگان با در نظر گرفتن ملزومات ذیل وارد مقطع فیزیوپاتولوژی شوند. با هدف افزایش سهم آموزش بر بالین بیمار و مواجهه زودتر بالینی فراگیران، کاهش طول مدت تحصیل برای دانشجویان پزشکی پذیرفته شده از مقطع کارشناسی، مورد تأکید قرار می‌گیرد.

ماده ۲: اختصارات و تعاریف

- ۱-۲. دانشکده: منظور، دانشکده پزشکی است.
- ۲-۲. رشته: منظور، رشته پزشکی عمومی ورودی از مقطع کارشناسی است.
- ۳-۲. دانشجو: به هر یک از دانشجویان پزشکی عمومی پذیرفته شده از مقطع کارشناسی که براساس ضوابط و مقررات، در دانشکده پزشکی اشتغال به تحصیل دارند؛ اطلاق می‌گردد.
- ۴-۲. مرحله: به هریک از چهار مرحله تحصیلی علوم پایه، مبانی طب بالینی (فیزیوپاتولوژی)، کارآموزی و کارورزی در دوره پزشکی عمومی اطلاق می‌گردد.
- ۵-۲. پذیرش از مقطع کارشناسی: نوعی سیستم پذیرش دانشجو که بخشی از دانشجویان دوره دکتری عمومی پزشکی را از میان دانش آموختگان کلیه رشته‌های مقطع کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) پذیرش می‌کند.

ماده ۳. کمیته تدوین و بازنگری شیوه‌نامه پذیرش دانشجوی پزشکی از مقطع کارشناسی

۳-۱. تشکیل کمیته: به‌منظور تدوین، اجرا و بازنگری شیوه‌نامه پذیرش دانشجوی پزشکی از مقطع کارشناسی، «کمیته تدوین و بازنگری شیوه‌نامه پذیرش دانشجوی پزشکی» در دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی تشکیل می‌شود.

۳-۲. ترکیب اعضا: این کمیته از افراد زیر تشکیل می‌شود:

- معاون آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (رئیس کمیته)
 - دبیر شورای آموزش پزشکی عمومی
 - دو نفر از اعضای هیئت علمی با تخصص مرتبط، به پیشنهاد شورای آموزش پزشکی عمومی
 - نماینده دبیرخانه شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی
 - نماینده مرکز سنجش آموزش پزشکی
 - یک نفر از اعضای هیئت علمی با سابقه اجرایی در حوزه آموزش پزشکی، به انتخاب معاون آموزشی
- ۳-۳. شرح وظایف کمیته:

- تدوین و پیشنهاد به‌روزرسانی شیوه‌نامه پذیرش دانشجوی پزشکی از مقطع کارشناسی مطابق با سیاست‌های کلان آموزشی کشور
 - نظارت بر اجرای صحیح شیوه‌نامه در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و کمیته‌های تطابق دانشگاهی
 - بررسی بازخوردهای دریافتی از دانشگاه‌ها، دانشجویان و سایر ذی‌نفعان درباره اجرای شیوه‌نامه
 - ارائه پیشنهادات اصلاحی به شورای آموزش پزشکی عمومی در صورت لزوم
 - انجام پژوهش‌های لازم جهت ارتقای فرایند پذیرش دانشجوی پزشکی از مقطع کارشناسی
- ۳-۴. نحوه بازنگری شیوه‌نامه:

- کمیته موظف است حداقل هر پنج سال یک‌بار شیوه‌نامه را مورد بازنگری قرار دهد.
- در صورت ضرورت، بازنگری‌های فوق‌العاده با درخواست شورای آموزش پزشکی عمومی انجام خواهد شد.
- اصلاحات پیشنهادی پس از تصویب در کمیته، جهت تأیید نهایی به شورای آموزش پزشکی عمومی ارائه می‌شود.

ماده ۴: کمیته تطابق طول دوره، برنامه آموزشی و نظارت، ویژه دانشجویان پذیرش از مقطع کارشناسی درحوزه معاونت پزشکی عمومی در دانشکده پزشکی تشکیل و شامل افراد زیر می‌باشد:

- رئیس دانشکده پزشکی؛
- معاون آموزش پزشکی عمومی؛
- مدیر دفتر توسعه آموزش؛
- رئیس کمیته برنامه‌ریزی؛
- رئیس کمیته ارزشیابی؛
- رئیس کمیته علوم پایه؛

- رئیس کمیته فیزیوپاتولوژی (مطب)؛
- رئیس کمیته کارآموزی؛
- رئیس کمیته کارورزی؛
- چهار نفر از اعضای هیات علمی آشنا با دانش آموزش پزشکی به پیشنهاد معاون آموزش پزشکی عمومی و موافقت رییس دانشکده پزشکی؛
- رییس کمیته امتحانات؛
- نماینده دانشجویان پزشکی ورودی از مقطع کارشناسی؛

۴-۱. شرح وظایف کمیته تطابق طول دوره، برنامه آموزشی و نظارت ویژه آموزش دانشجویان پزشکی عمومی از مقطع کارشناسی

- نظارت بر وضعیت آموزش دانشجویان پذیرش از مقطع کارشناسی در گروه‌های آموزشی؛
- تأیید و ارائه گزارش‌های مرحله‌ای درباره وضعیت دانشجویان پذیرش از مقطع کارشناسی به مراجع ذیربط و ذی‌نفعان؛
- بررسی چالش‌های مرتبط با دانشجویان پذیرش از مقطع کارشناسی و پیشنهاد راهکار برای رفع چالش‌های موجود؛

ماده ۵: شرایط ورود به دوره

- ۵-۱. دارا بودن شرایط عمومی تحصیل رایگان در جمهوری اسلامی ایران.
- ۵-۲. دانش آموختگان کلیه رشته‌ها در مقطع کارشناسی پیوسته یا ناپیوسته می‌توانند در آزمون شرکت کنند.
- ۵-۳. دانشجویان سال آخر مقطع کارشناسی به شرطی که قبل از شروع دوره فارغ التحصیل شوند، مجاز به شرکت در آزمون می‌باشند.
- ۵-۴. دارا بودن مدرک زبان انگلیسی مطابق جدول ۲.
- تبصره: ارائه مدرک زبان جهت شرکت در مرحله دوم (مصاحبه و ارزیابی فراشناختی) الزامی می‌باشد. در غیر اینصورت از شرکت داوطلب در مرحله دوم جلوگیری خواهد شد.
- ۵-۵. قبولی در آزمون چند مرحله‌ای پذیرش دانشجوی دوره پزشکی عمومی از مقطع کارشناسی.

ماده ۶: آزمون ورودی

- ۶-۱. آزمون ورودی از دو آزمون کتبی (در سطح کاربردی و با سنجش مفاهیم حل مسئله، تفکر انتقادی، دانش علوم طبیعی، رفتاری و اجتماعی و اصول لازم جهت تحصیل در رشته پزشکی) و مصاحبه به صورت ارزیابی‌های فراشناختی تشکیل می‌شود.
- ۶-۲. آزمون کتبی هم حدنصابی و هم رقابتی است. از بین کسانی که حدنصاب قبولی را آورده‌اند، حداکثر تا دو برابر تعداد پذیرش از بالاترین نمرات برای ورود به مرحله مصاحبه و ارزیابی شناختی دعوت می‌شوند.

تبصره ۱: در مرحله آزمون کتبی داوطلب در همه دروس باید حد نصاب ۳۰ درصد را کسب نماید برای اجرای این تبصره، دروس حشره شناسی، قارچ شناسی و انگل شناسی در یک گروه، ویروس شناسی و باکتری شناسی در یک گروه و دروس اصول خدمات سلامت و اصول اپیدمیولوژی نیز در یک گروه در نظر گرفته می‌شوند.

تبصره ۲: حدنصاب آزمون کتبی ۵۰٪ نمره کل آزمون کتبی تعیین می‌گردد.

تبصره ۳: در مرحله مصاحبه و ارزیابی‌های فراشناختی نیز داوطلب باید ۵۰٪ نمره کل مصاحبه را کسب نماید تا وارد رقابت و ارزیابی شود.

۳-۶: مصاحبه و ارزیابی‌های فراشناختی شامل بررسی توانایی‌های فراشناختی و تفکر انتقادی است که با استفاده از ابزارهایی نظیر مصاحبه ساختارمند و پرسشنامه‌های استاندارد و غیره انجام می‌گیرد.

۴-۶: پذیرش نهایی حداکثر به تعداد ظرفیت اعلام شده توسط مرکز سنجش آموزش پزشکی و بر اساس جدول زیر است:

معیار	درصد
نتیجه آزمون کتبی	۶۰٪
نتیجه مصاحبه و ارزیابی‌های فراشناختی	۴۰٪

۵-۶: در مرحله مصاحبه، ارزیابی دانش و مهارت مربوط به مهارت‌های ارتباطی، اخلاق و تعهد حرفه‌ای، هوش هیجانی، تفکر نقاد و بررسی رزومه (سوابق پژوهشی، آموزشی و فرهنگی - ورزشی) به صورت مصاحبه ساختارمند (MMI) انجام خواهد شد.

ماده ۷: نحوه ثبت نام و برگزاری آزمون

۱-۷: ثبت نام، برگزاری آزمون کتبی و اعلام نتایج آزمون از طریق مرکز سنجش آموزش پزشکی انجام می‌شود.

۲-۷: منابع، محتوی، طراحی و بودجه بندی سؤالات آزمون کتبی و انجام مصاحبه برعهده دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی می‌باشد (جدول ۱).

۳-۷: در صورت تغییر محتوی و شیوه برگزاری آزمون کتبی و ارزیابی‌های فراشناختی در هر دوره، جزئیات مربوطه ۶ ماه قبل از برگزاری آزمون به داوطلبان اطلاع رسانی می‌شود.

ماده ۸: ملزومات شروع دوره پزشکی عمومی برای دانشجویان پذیرش شده از مقطع کارشناسی

جهت بهینه‌سازی مدت زمان تحصیل، امتحان ورودی کارشناسی به پزشکی به عنوان جایگزین آزمون جامع علوم پایه در نظر گرفته شده و پذیرفته‌شدگان در صورت داشتن شرایط زیر وارد مقطع فیزیوپاتولوژی (مطب) می‌شوند.

۱-۸: لازم است دانشجویان در ترم اول، تمام دروس عملی مقطع علوم پایه را اخذ و حدنصاب قبولی را کسب نمایند.

۲-۸: لازم است دانشجویان در ترم اول، دروس شناور و مقطع علوم پایه را که جزء منابع آزمون لیسانس به پزشکی نبوده اخذ و حدنصاب قبولی را کسب نمایند.

۳-۸: ریزنمرات صادر شده برای فارغ التحصیلان کارشناسی به پزشکی مطابق کوریکولوم آموزشی پزشکی عمومی ورودی از کارشناسی خواهد بود. نوع پذیرش دانشجو در دانشنامه صادره از دانشگاه محل تحصیل با عنوان ورودی از کارشناسی به پزشکی قید خواهد شد.

ماده ۹: دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی موظف است مفاد این شیوهنامه را به نحو مناسب به اطلاع کلیه گروه‌های آموزشی، اعضای هیأت علمی و دانشجویان دوره پزشکی عمومی برساند.

ماده ۱۰: نظارت بر حسن اجرای این شیوهنامه به عهده دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی است.

ماده ۱۱: تمام سهمیه‌های مصوب مجلس شورای اسلامی اعمال خواهد شد.

ماده ۱۲: تدوین و تصویب شیوهنامه

این شیوهنامه در ۱۲ ماده و ۴ تبصره تنظیم و در تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۱ به تصویب شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی رسیده است.

استاد آگاه

جدول ۱: مواد آزمون و تعداد سؤالات پذیرش دانشجوی پزشکی از مقطع کارشناسی

«تعداد کل سؤالات: ۲۰۰»		«مدت زمان پاسخگویی: ۲۰۰ دقیقه»
ردیف	منابع	تعداد سوال
۱	فیزیولوژی	۳۴
۲	بیوشیمی پزشکی	۲۰
۳	باکتری‌شناسی، ویروس‌شناسی (باکتری شناسی (۱۵)، ویروس‌شناسی (۵))	۲۰
۴	انگل‌شناسی، حشره‌شناسی، قارچ‌شناسی (انگل شناسی (۹)، حشره شناسی (۲)، قارچ شناسی (۵))	۱۶
۵	علوم تشریح (آناتومی، بافت‌شناسی، جنین‌شناسی)	۵۰
۶	اصول خدمات سلامت، اصول اپیدمیولوژی (اصول خدمات سلامت (۱۲)، اصول اپیدمیولوژی (۸))	۲۰
۷	ایمنی‌شناسی پزشکی	۱۰
۸	مبانی روانشناسی	۱۰
۹	مهارت‌های استدلال و تفکر نقاد	۲۰

جدول ۲: فهرست مدارک زبان انگلیسی مورد قبول برای آزمون پذیرش دانشجوی پزشکی از مقطع کارشناسی

نام مدرک زبان	حدنصاب قبولی	توضیحات
MHLE	50	-
MCHE	50	-
MSRT	50	-
TOEFL (PBT)	480	اخذ شده در خارج از کشور یا سازمان سنجش آموزش کشور
TOEFL (IBT)	60	اخذ شده در خارج از کشور یا سازمان سنجش آموزش کشور
IELTS (Academic)	5	اخذ شده در خارج از کشور یا سازمان سنجش آموزش کشور
TOLIMO	480	-
MELAB	70	-

منابع آزمون پذیرش دانشجوی پزشکی از مقطع کارشناسی	
نام درس	عنوان موضوع
ویروس شناسی	Medical Microbiology, Jawetz, et al. The latest edition, 27th 2016 شامل بخش های زیر:
	کلیات ویروس شناسی پزشکی شامل: دسته بندی ویروس ها، ساختار ویروس ها، روش آزمایشگاهی، چرخه تکثیر - مرور، راه های انتقال، بیماری راثی، کنترل بیماری ویروسی - ویروس شناسی سیستماتیک
	خانواده های ویروسی شامل: پارو ویروس ها، آدنو ویروس ها، هرپس ویروس ها، پاکس ویروس ها، پیکورنا ویروس ها، انترو ویروس ها و رینو ویروس ها شامل: پولیو ویروس ها، کوکساکسی ویروس ها، رینو ویروس ها
	ویروس های هپاتیت: A, B, C, D, E
	تب برفکی یا "بیماری دهان و پا" Disease Mouth-and-Foot
	ریو - روتا و کالسیمی ویروس ها - آربو ویروس ها - ارتومیکسو ویروس ها-
	پارامیکسو ویروس ها شامل: ویروس سنسیشیال تنفسی - متاپنومو ویروس - اورین - سرخک - کرونا ویروس ها
	ویروس ها و سرطان: ویروس هپاتیت B، رترو ویروس، پاپیلوما ویروس ها، هرپس ویروس ها
	لنتی ویروس ها و ایدز
ایمنی شناسی پزشکی	Immunology for Medical Students- Matthew Helbert ترجمه ویراست سوم چاپ سال ۱۴۰۰ شامل فصل های ۳، ۵، ۱۸، ۲۰، ۲۵، ۲۷-۳۶
آناتومی	1) Clinical Anatomy by Region, R.S. Snell 10 th Edition
بافت شناسی	بافت شناسی پایه جان کوئیرا، ویراست شانزدهم
جنین شناسی	Longman's medical Embryology, Sadler, 15 th Edition
فیزیولوژی	Text book of medical physiology, A. Guyton & E. Hall, (W.B. Sanders), 14 th Edition, 2021 به استثنای فصل های: ۳، ۱۳، ۲۲، ۲۳، ۳۲، ۳۵، ۳۶، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۸۳، ۸۴، ۸۵ توجه: مباحث ذخیره قلبی (reserve Cardiac) از فصل ۲۲ و صداهای قلب (sounds Heart) از فصل ۲۳ جزو منبع مرجع آزمون هستند.
بیوشیمی پزشکی	Harper's Illustrated Biochemistry, Victor w. Rodwell, et al. Thirty-first Edition,

2018, Mc Graw-Hill Education فصول ۲ تا ۴۴ کتاب Harper بجز فصل‌های ۴، ۱۱، ۱۲، ۲۴، ۲۶، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹	
(۱) کتاب «اصول و کلیات خدمات سلامت» تألیف محمد خواجه دلویی و ... هیأت مولفین، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، چاپ اول، سال ۱۳۹۹ (۲) برای درس اصول اپیدمیولوژی- فصول انتخابی زیر از کتاب اصول اپیدمیولوژی گوردیس: Gordis Epidemiology, 6th Edition, David D. Celentano, Elyse O'Grady (Iran Amir Book), 2019. ➤ Section I (The epidemiologic approach to disease and intervention) Chapters: 1-5 (122 pages) ➤ Section II (Using epidemiology to identify the cause of disease) Chapters 7,8,9,10,12,14 (103 pages)	اصول خدمات سلامت و اپیدمیولوژی
Medical microbiology, Murray et al The latest edition 9th Edition, 2020 عنوان موضوع: ▪ Introduction to Medical Microbiology ▪ Commensal and Pathogenic Microbial Flora in human ▪ Sterilization, Disinfection, and Antisepsis ▪ Microscopy and in Vitro Culture ▪ Bacterial Classification, Structure, and Replication ▪ Bacterial Metabolism and Genetics ▪ Mechanisms of Bacterial Pathogenesis ▪ Role of Bacteria in Disease ▪ Laboratory Diagnosis of Bacterial Dis ▪ Antibacterial Agents ▪ Staphylococcus Gram-Positive Cocci and Related ▪ Streptococcus ▪ Enterococcus Gram-Positive Cocci and Other ▪ Bacillus ▪ Listeria and Erysipelothrix ▪ Corynebacterium Gram-Positive Rods and Other ▪ Nocardia and Related Bacteria ▪ Mycobacterium ▪ Neisseria and Related Genera ▪ Enterobacteriaceae ▪ Vibrio and Aeromonas ▪ Campylobacter and Helicobacter ▪ Pseudomonas and Related Bacteria ▪ Hemophilus and Related Bacteria ▪ Bordetella ▪ Francisella and Brucella ▪ Legionella ▪ Miscellaneous Gram-Negative Rods ▪ Clostridium ▪ Anaerobic, non-Spore-Forming, Gram-Positive Bacteria Anaerobic Gram-Negative Bacteria ▪ Treponema, Borrelia, and Leptospira ▪ Mycoplasma and Ureaplasma ▪ Rickettsia and Orientia ▪ Ehrlichia, Anaplasma, and Coxiella ▪ Chlamydia and Chlamydophila	میکروبیولوژی

(۱) بیماری‌های انگلی در ایران - دکتر اسماعیل صائبی جلد دوم ویرایش سوم - سال ۱۳۹۴ (۲) تک‌یاخته‌شناسی پزشکی - مولفان: دکتر غلامحسین ادریسیان، دکتر مصطفی رضاییان، دکتر مهدی قربانی، دکتر حسین کشاورز، دکتر مهدی محب‌علی - ویرایش سوم - انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران و ایده‌نوین، سال ۱۳۹۸ (۳) کرم‌شناسی پزشکی - دکتر فریدون ارفع - ویرایش نهم - سال ۱۳۹۶ (۴) کلیات حشره‌شناسی پزشکی. تألیف: مایکل ویلیام سرویس. سال ۱۳۹۴ انتشارات دانشگاه تهران. شامل: فصل ۱- کلیات بندپا شناسی - میازها فصل ۲- (دوبالان): ۱- کولیسیده و ۲- پسیکودیده و سیمولیده فصل ۳- عقرب - کنه‌ها - مایت‌ها (اسکابیوس - دمودکس) فصل ۴- شپش - ساس - کک (۵) قارچ شناسی پزشکی جامع تألیف: دکتر فریده زینی، دکتر امیر سیدعلی مهدی، دکتر مسعود امامی، چاپ ۱۳۹۳ شامل مباحث: فصل ۱- کلیات قارچ شناسی پزشکی فصل ۲- بیماری‌های قارچی سطحی فصل ۳- بیماری‌های قارچی جلدی فصل ۴- بیماری‌های قارچی زیر جلدی فصل ۵- بیماری‌های قارچی احشایی (فرصت طلب‌ها، کاندیدا یازیس، کریپتوکوکوزیس، آسپرژیلوزیس، موکورمایکوزیس)	انگل شناسی (قارچ شناسی، حشره‌شناسی، کرم‌شناسی، تک‌یاخته‌شناسی) پزشکی
روان‌شناسی مقدماتی روان‌شناسی عمومی، دکتر حمزه گنجی، ویرایش هفتم، ۱۳۹۹	مبانی روانشناسی
در حیطه علوم انسانی و علوم اجتماعی ذهن فریبکار شما راهنمای علمی برای مهارت‌های تفکر نقاد، دکتر اکبر سلطانی و مریم آقازاده، ۱۳۹۹	مهارت‌های استدلال و تفکر نقاد